



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 17 grudnia 2013 r.

Poz. 4624

UCHWAŁA NR 284/G316/P/13 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W GDAŃSKU

z dnia 12 grudnia 2013 r.

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012r. poz. 1113), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.), art. 5 ust. 3 oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.)

– Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku po rozpoznaniu uchwały Nr XXIX/297/2013 Rady Miejskiej w Dzierzgoniu z dnia 21 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz wprowadzenia zwolnień w tym podatku

orzeka nieważność § 1 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 oraz § 2 badanej uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 2 grudnia 2013r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uchwała Nr XXIX/297/2013 Rady Miejskiej w Dzierzgoniu z dnia 21 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz wprowadzenia zwolnień w tym podatku, zaś w dniu 12 grudnia br. była przedmiotem badania tut. Kolegium.

W wyniku badania powyższej uchwały Kolegium Izby ustaliło, że w § 1 ust. 1 pkt 5 Rada Miejska w Dzierzgoniu postanowiła, iż: „Ustala się stawkę podatku od nieruchomości wymienionych w § 1 pkt 2 lit. e będących własnością emerytów i rencistów w kwocie 5,61 zł od 1m² powierzchni użytkowej, z zastrzeżeniem § 2”. Natomiast w treści § 1 ust. 2 Rada postanowiła, iż: „W przypadku współwłasności nieruchomości stawka podatku określona w ust. 1 pkt 5 – przysługuje pod warunkiem, że co najmniej ½ udziału nieruchomości przypada osobie będącej emerytem lub rencistą”.

Analizując treść powyższych zapisów Kolegium tutejszej Izby uznało, iż postanowienia Rady Miejskiej w Dzierzgoniu zawarte w § 1 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 badanej uchwały naruszają w sposób istotny przepisy wynikające z art. 5 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zgodnie z przywołanymi przepisami rada gminy, przy określaniu wysokości stawek podatku od nieruchomości może różnicować ich wysokość dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając przykładowe kryteria wymienione w cytowanych przepisach.

Zdaniem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku brzmienie przepisów nie pozostawia wątpliwości, że różnicowanie wysokości stawek podatku od nieruchomości jest dopuszczalne (w granicach stawek maksymalnych), aczkolwiek tylko ze względu na rodzaj przedmiotu opodatkowania. Wprawdzie przepisy art. 5 ust. 2 - 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych określają przykładowe kryteria, którymi winna kierować się rada gminy, różnicując stawki podatku od nieruchomości w ramach poszczególnych kategorii przedmiotów opodatkowania, jednakże są to kryteria dające podstawę jedynie do różnicowania wysokości stawek dla poszczególnych budynków, budowli i gruntów co do przedmiotu opodatkowania. Zatem różnicowanie stawek podatku od nieruchomości nie może być zależne od tego, w czym posiadaniu, czy czyją własnością jest dany przedmiot opodatkowania (nieruchomość).

Tymczasem określenie przez Radę Miejską w Dzierzgoniu w § 1 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 badanej uchwały stawki podatku od nieruchomości ma charakter przedmiotowo-podmiotowy, do czego w ocenie Kolegium tutejszej Izby, nie jest uprawniona rada gminy w świetle obowiązujących przepisów.

Podobne stanowisko w przedmiotowej kwestii zajął, między innymi, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyroku z dnia 28 września 2010 roku sygn. akt I SA/Bd 674/10 oraz w wyroku z dnia 16 marca 2011 roku sygn. akt I SA/Bd 35/11.

Ponadto w § 2 badanej uchwały Rada Miejska postanowiła, iż: „Zwalnia się z podatku od nieruchomości budynki lub ich części pozostałe po przekazaniu gospodarstwa rolnego za emeryturę lub rentę, z wyjątkiem budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.”

Rozpoznając uchwałę w tym zakresie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku stwierdziło, że jest ona obciążona wadą o charakterze istotnego naruszenia prawa, polegającą na przekroczeniu uprawnień rady gminy wynikających z art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych upoważniających radę gminy do wprowadzenia zwolnień jedynie o charakterze przedmiotowym.

W ocenie Kolegium ustalone przez Radę Miejską w Dzierzgoniu zwolnienie ma charakter przedmiotowo – podmiotowy, jako że treść cytowanych wyżej zapisów uchwały wskazuje pośrednio na zwolnienie z podatku emerytów i rencistów, w których posiadaniu są budynki lub ich części pozostałe po przekazaniu gospodarstwa rolnego. Należy bowiem dodać, że w sytuacji przekazania Państwu gospodarstwa rolnego, uprawnionymi do świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników z tego tytułu mogą być jedynie emeryci lub renciści.

Tymczasem przywołany art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych upoważnia radę do wprowadzenia zwolnień wyłącznie przedmiotowych.

Artykuł 167 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wprowadził zasadę samodzielności finansowej gmin, zaś art. 168 Konstytucji RP wprowadził prawo do ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie. Kierując się tymi zasadami Trybunał Konstytucyjny wskazywał (wyroki z dnia: 23 października 1996 r. K 1/96, OTK 24 1996, nr 5, poz. 38; 4 maja 1998 r. K 38/97, OTK 24 1998, nr 3, poz. 31; 9 kwietnia 2002 r. K 21/01, OTK 2002, nr 2A, poz. 17), że samodzielność finansowa gminy i prawo stanowienia o wysokości podatków i opłat lokalnych stanowią istotny element jej podmiotowości publicznoprawnej, lecz nie mogą być rozumiane jako dowolność ustalania dochodów i dysponowania nimi. Przeciwnie, gminom wolno tylko to, na co zezwalają im ustawy, a to oznacza zamknięty, a nie otwarty katalog źródeł dochodów gmin. Uprawnieniem gminy w zakresie ustalania wysokości podatków jest m.in. upoważnienie z art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych do wprowadzania innych zwolnień przedmiotowych niż określone w art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

W konsekwencji skoro w ustawach podatkowych znajdują się zwolnienia przedmiotowe, podmiotowe i przedmiotowo-podmiotowe, czy podmiotowo-przedmiotowe, to należy przyjąć, że na gruncie art. 217 Konstytucji RP w zw. z art. 7 ust. 1 i art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może wprowadzić wyłącznie zwolnienia w podatku od nieruchomości o charakterze przedmiotowym, ale nie o charakterze podmiotowym czy przedmiotowo-podmiotowym.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, wnoszona za pośrednictwem tutejszej Izby.

Prezes Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Gdańsku

Luiza Budner-Iwanicka